

S.D.E.
M. Com. Sem-II (CBCS 2018 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT : CONSUMER PROTECTION

Day : Tuesday
Date : 09/04/2019

S-2019-4756

Time 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks. : 30

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Define 'Consumer'. State its features. (10)

OR

- a) Discuss – 'Consumer as a King'. (05)
- b) Discuss – 'Consumer as a Capital'. (05)

Q.2 Explain need and scope of Consumer Protection Act, 1986. (10)

OR

- a) Explain role of District Consumer Protection Council. (05)
- b) Explain working of State Consumer Redressal Forum. (05)

Q.3 Write short notes on **ANY TWO** of the following: (10)

- a) Importance of Consumer Movement
- b) Individual problems of Consumer
- c) Need of Consumer Protection

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ 'ग्राहक' व्याख्या द्या. ग्राहकाची वैशिष्ट्ये सांगा. (१०)

किंवा

अ) 'ग्राहक हा राजा आहे' - चर्चा करा. (०५)

ब) 'ग्राहक म्हणजे भांडवल' - चर्चा करा. (०५)

प्र.२ ग्राहक संरक्षण कायदा १९८६ ची गरज आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

अ) जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेची भूमिका स्पष्ट करा. (०५)

ब) राज्य ग्राहक तक्रार निवारण कक्षाची कार्य पद्धती स्पष्ट करा. (०५)

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)

अ) ग्राहक चळवळीचे महत्त्व

ब) ग्राहकाच्या वैयक्तिक समस्या

क) ग्राहक संरक्षणाची गरज

* * * *